

Win-winoplossingen

Van oudsher waren de waterschappen een soort bastion: men moest maar doen wat het waterschap zei. Die tijd is voorbij.

Je kunt rustig spreken van een cultuurverandering', zegt ir. Hans Pluckel van de VVD, die al sinds 2009 deel uitmaakt van het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van Rijnland. 'Het is nu veel meer met andere betrokkenen kijken wat de beste oplossing is, zoeken naar draagvlak, en de risico's die men wil nemen expliciet maken.' Als voorbeeld noemt hij de parkeergarage in de nieuwe waterkering bij Katwijk, een dijk ingepakt in een duin. 'Tegen advies van onze mensen hebben we die mogelijkheid toch laten onderzoeken en zijn samen met de gemeente en de bewoners tot een ontwerp gekomen.' Het resultaat is parkeerplek voor zeshonderd auto's, terwijl de duinen gewoon doorlopen. Kustveiligheid en ecologie zijn weer op orde.

Ir. David van Raalten van de ChristenUnie, verkiesbaar voor het Waterschap Zuiderzeeland, wil ook af van de wat starre houding van het waterschap. Als positief voorbeeld noemt hij het nieuwe havenkwartier in Zeewolde, waarvoor het waterschap bereid is een sluis in de bestaande dijk aan te leggen. 'Voor een waterschap is het nogal wat om een bestaande dijk te doorbreken. Het is heel erg goed dat op deze manier een waterwijk mogelijk wordt gemaakt.'

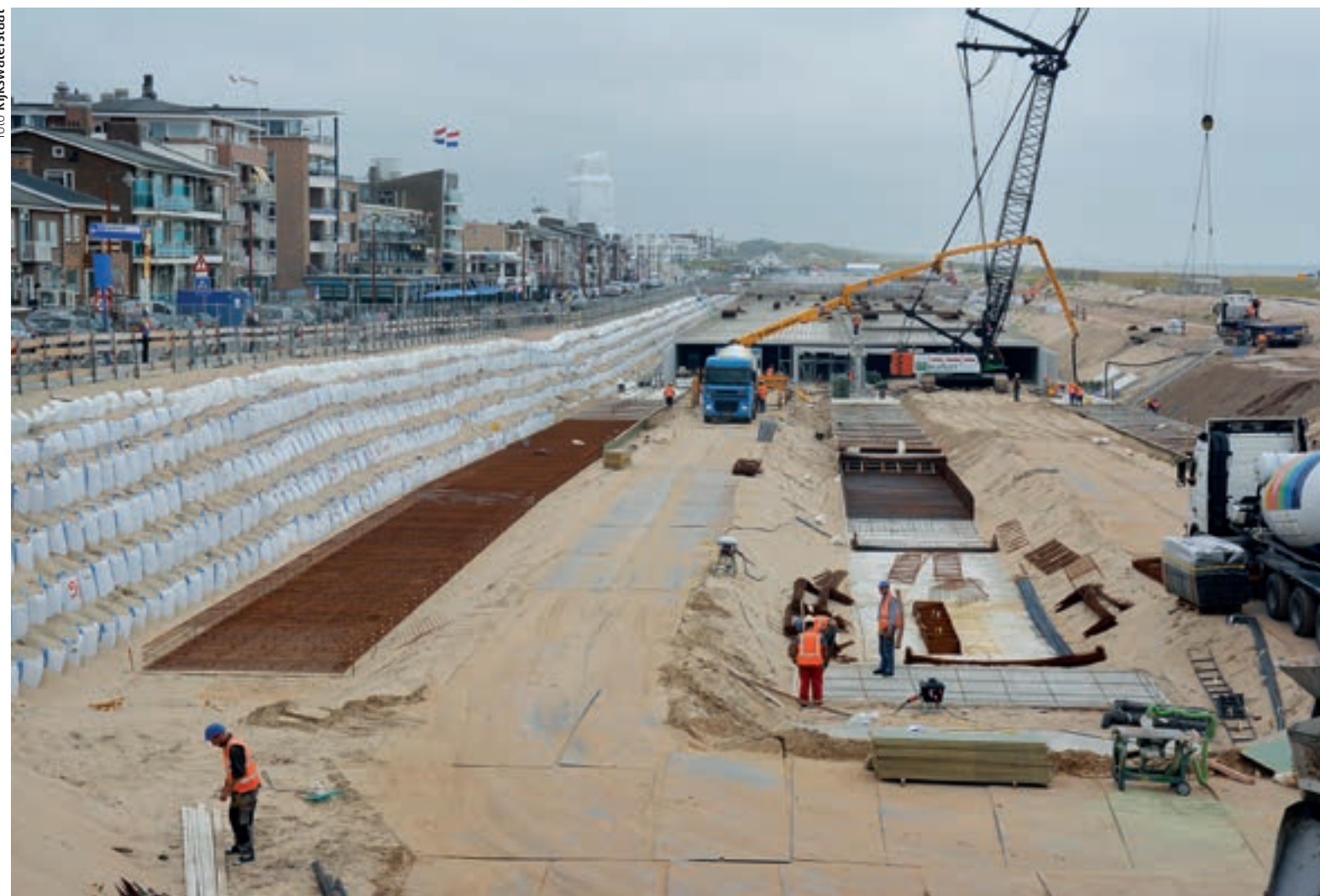
Van Raaltens credo is innovatief bezig zijn en zoeken naar win-win-situaties. 'Uiteraard moet de veiligheid voorop blijven staan. Maar dat kan op zo veel manieren.' Het idee van een woonwijk bij Almere buiten de dijk, spreekt hem aan. 'Als uit onderzoek blijkt dat dat niet veilig is, kijk dan wat je kunt doen om het wel veilig te maken. Een waterfront heeft zo veel toegevoegde waarde, daar moet je als waterschap niet met de rug naar toe gaan staan.'

Energiefabriek

De waterschappen begeven zich ook op een ander innovatiefront, de rioolwaterzuivering. Al langere tijd bestaat de overtuiging dat die moet worden omgevormd tot een energiefabriek, bijvoorbeeld door het slib te vergisten en de beschikbare oppervlakte voor windturbines en zonnepanelen te gebruiken. Op dat gebied gebeurt er ook al veel. 'Als het lukt om zelfvoorzienend te worden, dan scheelt dat ook flink in de kosten', zegt ing. Jeroen Thomassen van het CDA voor het Waterschap Rijn en IJssel. De nieuwste loot aan de innovatiestam is de grondstoffenfabriek. 'Denk aan het winnen van fosfaat, stikstof en cellulosevezels.'

Zijn partijgenoot ir. Bas Wonink van het Waterschap Groot Salland borduurt daar op verder en vindt dat waterschappen verantwoordelijkheid moeten nemen voor de ontwikkeling van het vakgebied. 'Omdat het onze taak is om het rioolwater te zuiveren, moet je ook naar de toekomst kijken en investeren in duurzame technieken.' Voorwaarde is wel dat alle waterschappen dat gezamenlijk doen.

foto Rijkswaterstaat

Katwijk heeft een nieuwe zeekering gekregen met een parkeergarage (hier nog in aanbouw) en - rechts daarvan - een dijk in het duin.

Stroperige samenwerking

In tijden van financiële krapte geldt ook voor de waterschappen de noodzaak van sober en doelmatig beheer. Het is tijd voor het doorbreken van de schotten tussen de instanties.

Bijna een half miljard euro valt er in Nederland te besparen wanneer waterschappen, drinkwaterbedrijven en gemeenten beter zouden samenwerken, concludeerde de Visitatiecommissie Waterketen vorig jaar. 'Die samenwerking verliep tot nu toe overall erg stroperig', signaleert ir. Piet Blom van Inwonersbelang-AWP van het Waterschap Hollandse Delta. 'Het rapport heeft wat schwing gegeven.' Als voorbeeld noemt hij het afvalwater in de Hoeksche Waard. 'Als het nu op een bepaalde plek hard regent, dan draaien de pompen elders wat terug. Het resultaat is dat we op die manier 15% extra verwerkingscapaciteit creëren, zonder de zuivering uit te breiden.'

Ir. Hans Pluckel, lijsttrekker van de VVD in Rijnland, ziet zijn hoogheemraadschap als koploper. 'We hebben de gemeente Velzen financieel geholpen om het regenwater af te koppelen, zodat er geen uitbreiding van de rioolwaterzuivering nodig was.' Onlangs is besloten om samen met het waterleidingbedrijf Dunea een persleiding aan te leggen, die onder beheer van Dunea komt.

Ook in de bedrijfsvoering valt winst te behalen, oordeelt Pluckel. 'Kijk wat je kunt met levensduurverlenging.' Als voorbeeld noemt hij het gemaal van Katwijk. 'In het bestaande gebouw hebben we de drie

pompen vervangen en eraan een extra pomp geplaatst, zodat we de capaciteit hebben verdubbeld en we vijftig jaar vooruit kunnen. Voorheen zouden we daar een heel nieuw gebouw voor hebben neergezet.'

Voor dat calculeren op de technische levensduur pleit ook ing. Henk Lammers van het CDA, kandidaat voor het waterschap Reest en Wieden. 'De afschrijvingstermijn is nu vaak bepaald op grond van boekhoudregels. Ik pleit voor een realistische afschrijving, op basis van de technische levensduur. Die is meestal langer.'

In Flevoland doet zich de bijzondere situatie voor dat het waterschap ook het binnenstedelijk waterbeheer verzorgt. 'Zeewolde draagt zelfs het rioolbeheer over', weet ir. Jacob de Borst van de SGP. 'Het voordeel daarvan is dat we nu kunnen anticiperen op wat bij de afvalwaterzuivering terecht komt. De combinatie geeft ons veel meer ruimte om te handelen.' De besparingen die daaruit voortkomen, vloeien deels terug naar de gemeenten. |

KANDIDATEN

Waterschap Hollandse Delta

ir. Piet Blom (65), Inwonersbelang-AWP, nummer 1.
De partij heeft nu geen zetels

Waterschap Reest en Wieden

ing. Henk Lammers (61), CDA, nummer 1 (nieuwkomer).
De partij heeft nu 4 van de 15 gekozen zetels en maakt deel uit van het dagelijks bestuur.

Waterschap Zuiderzeeland

ir. David van Raalten (43), ChristenUnie, nummer 5 (nieuwkomer).
De partij heeft nu 2 van de 18 gekozen zetels.
ir. Jacob de Borst (53), SGP, nummer 1.
De partij heeft nu geen zetels.

Hoogheemraadschap van Rijnland

ir. Hans Pluckel (69), VVD, nummer 1.
De partij heeft 4 van de 21 gekozen zetels; Pluckel zit in het dagelijks bestuur.

Waterschap Rijn en IJssel

ing. Jeroen Thomassen (36), CDA, nummer 4 (nieuwkomer).
De partij heeft 5 van de 22 gekozen zetels en maakt deel uit van het dagelijks bestuur.

Waterschap Groot Salland

ir. Bas Wonink (40), CDA, nummer 4 (nieuwkomer).
De partij heeft 4 van de 17 gekozen zetels en maakt deel uit van het dagelijks bestuur.